

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 25 februari 1904, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Genom proposition, n:o 35, af den 18 december nästlidet år, hvilken blifvit af båda kamrarne till lagutskottet hänvisad, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

angående ändring i vissa delar af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Häri genom förordnas, att nedan nämnda paragrafer i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 5.

Kommunens beslutanderätt utöfvas genom därtill bland stadens röstberättigade män valde deputerade, som benämnas stadsfullmäktige och äro

till antalet ett hundra. Ej må stadsfullmäktige med verkställighetsåtgärder af något slag eller med förvaltning af penningar eller andra tillgångar för kommunens räkning samfäldt och omedelbart sig befatta.

Verkställighet och förvaltning tillkomma de särskilda nämnder, afdelningar eller personer, som stadsfullmäktige för sådant ändamål utse, och hvilka hvar inom sitt område äro för omförmälda göromål ansvariga.

Dessa nämnder och afdelningar, åt hvilka värden om kommunens gemensamma angelägenheter närmast anförtrodd är, hafva ock därför främsta åliggandet att verka till kommunens gagn och tillse, att de allmänna behofven varda fyllda i den mån tillgångar därtill finnas eller kunna beredas.

Öfverståhållaren tillkommer att med uppmärksamhet följa verkställigheten af stadsfullmäktiges beslut och förvaltningen af kommunens gemensamma angelägenheter.

§ 15.

Nedan nämnda personer må, med hänsikt till deras ämbets- eller tjänstemannaställning, icke vara stadsfullmäktige, nämligen öfverståhållaren, underståhållaren, polismästaren och stadens fiskaler äfvensom de tjänstemän och betjante, hvilka i och för sina befattningar äro inför stadsfullmäktige eller under dem ställda nämnder eller afdelningar redo skyldige.

Vid stadsfullmäktiges sammanträden äger öfverståhållaren eller, där han är hindrad, underståhållaren att vara tillstädes och i öfverläggningarna, men ej i besluten, deltaga.

§ 18.

Stadsfullmäktige välja årligen bland sig en ordförande och en vice ordförande, om hvilka val underrättelse skall till öfverståhållareämbetet insändas.

Äro både ordföranden och vice ordföranden hindrade att vid något stadsfullmäktiges sammanträde närvara, välja de, som tillstädes äro, en annan ordförande för tillfället.

Fullmäktige antaga ock en sekreterare, hvars åligganden bestämmas i den instruktion, som de kunna finna skäligt för honom utfärda.

§ 19.

Stadsfullmäktige, för hvilka tjänstgöringsåret börjar den 1 april, sammanträda å första helgfria dag i februari, april, juni, oktober och december månader samt däremellan så ofta ordföranden finner sådant af nöden. Kallelse till sammanträde bör ock utfärdas, då tio eller flere af fullmäktige med uppgift om anledningen skriftligen därom anhålla.

Sammanträde skall jämväl hållas, då öfverståthållareämbetet det äskar för behandling af uppgifvet ärende.

§ 20.

Kallelse till sammanträde skall genom ordförandens försorg skriftligen utfärdas och senast dagen förut, så vidt möjligt är, en hvar fullmäktig delgifvas. Åtta dagar före sammanträdet, eller, där saken ej tål sådant uppskof, minst tre dagar förut bör ock tillkännagifvande därom, med uppgift å ärenden, som skola förekomma, införas i den tidning, hvaruti öfverståthållareämbetets kungörelser vanligen intagas.

Skriftlig underrättelse om sammanträdet skall senast dagen förut meddelas öfverståthållareämbetet.

§ 24.

Vid fullmäktiges sammanträden föres protokoll, som vid näst därpå följande sammanträde justeras, så vida icke fullmäktige uppdraga åt ordföranden, jämte två eller flere ledamöter, att å dag dessförinnan justeringen verkställa.

Stadsfullmäktiges beslut skola, så snart de blifvit justerade, skriftligen delgifvas öfverståthållareämbetet.

Det justerade protokollet skall å förut kungjord dag offentligen uppläsas; hvarjämte en kort uppgift om de vid sammanträdet fattade hufvudsakliga beslut samtidigt införas i den tidning, hvaruti öfverståthållareämbetets kungörelser vanligen inflyta.

§ 32.

Beslut, som öfverståthållareämbetets pröfning underställas, skola antingen oförändrade fastställas eller ogillas. Vägrar öfverståthållareämbetet sökt fastställelse, skall skäl därtill uppgifvas.

Uraktlåta stadsfullmäktige underställa något beslut i fråga, där underställning bort ske, äger öfverståthållareämbetet förbjuda verkställighet af beslutet.

I de fall, då öfverståthållareämbetet vägrar fastställelse eller förbjuder verkställighet, ankommer på stadsfullmäktige att afgöra, huruvida frågan skall Kungl. Maj:ts pröfning underställas.

§ 33.

Stadsfullmäktige utse bland sig högst tio personer att jämte ordföranden och vice ordföranden hos fullmäktige utgöra ett särskildt utskott, som har att med sin uppmärksamhet följa förvaltningen af stadens angelägenheter i alla riktningar; till fullmäktige göra framställningar och förslag, som i ett eller annat hänseende häraf kunna föränledas; till föredragning bereda alla de ärenden för öfrigt, i hvilka fullmäktige skola utlåtanen eller beslut meddela, samt å stadsfullmäktiges vägnar företrädesvis öfvervaka verkställigheten af fullmäktiges beslut. Detta beredningsutskott äger att från de under stadsfullmäktige lydande nämnder, afdelningar eller tjänstemän infordra de yttranden och upplysningar, som för ärendenas utredande äro af nöden, äfvensom att hos öfverståthållareämbetet omedelbart göra framställning om upplysningars infordrande från ämbetsmyndigheter, på sätt för stadsfullmäktige i § 28 medgifvet är.

Öfverståthållaren eller, där han är hindrad, underståthållaren är obehåget att öfvervara beredningsutskottets sammanträden samt att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten.

Den hos stadsfullmäktige anstälde sekreterare tjänstgör ock i sådan egenskap hos beredningsutskottet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1904; och skall det val af ordförande bland stadsfullmäktige, hvilket vid stadsfullmäktiges första därefter infallande sammanträde bör äga rum, gälla för tiden till första sammanträdet i april 1905.

Förevarande proposition afser, att öfverståthållarens befattning såsom ordförande hos stadsfullmäktige i Stockholm och ledamot af deras beredningsutskott må upphöra samt att i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 åstadkomma de ändringar, som häraf äro betingade.

Framställningar i samma syfte hafva förut upprepade gånger och senast nästlidet år varit föremål för Riksdagens pröfning. I allmänhet hafva desamma tillstyrkts af lagutskottet, men fallit på Första Kammarens motstånd. Till nästlidet års Riksdag afgaf Kungl. Maj:t en med den nu förevarande öfverensstämmande proposition, och lagutskottet hemställde uti afgifvet utlåtande, i hvilket utskottet utförligt redogjorde för frågans föregående behandling, att Riksdagen måtte antaga det i propositionen innefattade lagförslaget. Vid ärendets företagande till behandling stannade emellertid kamrarne, såsom vid flera föregående tillfällen, då frågan förevarit, i olika beslut, i det att Första Kammaren med 49 röster mot 42 röster beslöt att afslå utskottets hemställan, under det att Andra Kammaren utan diskussion eller votering godkände densamma.

I förevarande hänseende hafva därefter ändrade förhållanden icke i vidare mån inträdt, än att Stockholms stadsfullmäktige, hvilka i skrifvelse den 11 november 1901 hos Kungl. Maj:t gjort hemställan om lagändring uti ifrågavarande syfte, i öfverensstämmelse med beslut, som af fullmäktige fattats med 66 röster mot 17, uti en till Kungl. Maj:t ställd, af öfverståthållareämbetet med skrifvelse den 6 juli 1903 öfverlämnad skrift, under åberopande af de skäl, som upprepade gånger blifvit anförda till stöd för den meningen, att Stockholms stadsfullmäktige måtte, i likhet med hvad förhållandet vore i rikets öfriga städer, själfva utse sin ordförande, i underdånighet anhållit, det täcktes Kungl. Maj:t till 1904 års riksdag aflåta proposition om ändrad lydelse af §§ 5, 15, 18, 19, 20, 24, 32 och 33 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts vid 1903 års riksdag därom afgifna proposition.

Lagutskottet har icke funnit anledning att frångå den principiella ståndpunkt i föreliggande fråga, som flera föregående Riksdagars lagutskott däri intagit. Utskottet, som icke anser nödigt att ånyo upprepa de skäl, som enligt utskottets mening tala för ett bifall till den ifrågasatta förändringen, erinrar endast därom att, såsom af det ofvan anförda framgår, Stockholms stadsfullmäktige för andra gången med stor majoritet gjort framställning om att i förevarande hänseende likställas med fullmäktige för öfriga städer.

Utskottet hemställer alltså,

att ifrågavarande proposition må af Riksdagen
bifallas.

Stockholm den 25 februari 1904.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herrar *Hedenstierna* och *Ridderbjelke*.

Herr greve *Lewenhaupt* har begärdt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
